

“Y mae gair ein Duw yn sefyll hyd byth”
Ysgrifau'r Apocalyps

Cymun Bendigaid ar Gân
Pedwerydd Sul yr Adfent
18 Rhagfyr 2022 am 9.15am

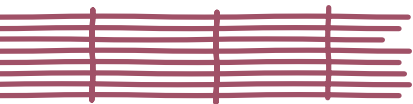

Cadeirlan
Deiniol Sant
ym Mangor

Saint Deiniol's
Cathedral
in Bangor

Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.

Rydych chi'n sefyll rwan
lle safodd Deiniol bron i
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn
525, bu iddo gynnwll o'i
gwmpas gymuned lawn
ffydd, gobaiith a chariad,
gan godi o'i chwmpas
ffens gyll—y **bangor**
gwreiddiol—iddi'n gysgod
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch
chwithau, hefyd, eich
cofleidio yma gan yr un
ffydd, gobaiith a chariad
a gyhoeddir gennym
heddiw ac sy'n ein
cyfareddu o hyd.

Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i
Waed ef gyda ni.

1 Wrth inni ymgynnull, byddwn
yn paratoi ein hunain i gwrdd â
Christ trwy gyffesu ein pechodau
— y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw
yn ein bywydau — ac yn derbyn
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant
Duw.

2 Yna rydyn ni'n gwranddo ar
ddarlenniadau o'r Beibl, gan
ganfod yno arweiniad, her,
cysur a newydd da gan Dduw.
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i
Dduw ein gweddi dros bawb mewn
angen.

3 Yn galon i'n haddoliad heddiw,
byddwn yn cymryd bara a gwin,
byddwn yn gofyn am fendith
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r
bara, ac — fel aelodau o Gorff toredig,
trwsiedig Crist — byddwn yn Cymuno.

4 Daw ein haddoliad i ben wrth
inni dderbyn bendith Duw, yn
gynhالياeth inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobaiith a chariad yma i
bawb.

Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llur' nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✕. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip gwyrdd**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddwch yn hytrach na sefyll neu benlinio.

Hygyrchedd

Mae dolen glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

Mae copïau print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

Plant a theuluoedd ifanc

Activities and crafts take place during the Choral Holy Eucharist every Sunday in the Lady Chapel, for any children up to the age of 11. The crafts and activities are varied, with at least one relating to the theme of the Eucharist itself. This space will be staffed by responsible adults, and children over the age of 5 will be able to come and go freely. Children will remain the responsibility of their parents or guardians at all times. Children who are aged 4 and under should, in the first instance, be accompanied by a parent or guardian unless a prior arrangement with those on duty on the day has been made.

O'r Ddarllenfa a Buchedd Bangor

Pob wythnos, anfonir ebost **O'r Ddarllenfa** at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR, neu ewch i **cadeirlan.eglwysyngnghymru.org.uk/Darllenfa/**

Buchedd Bangor yw ein cylchgrawn rheolaidd, sy'n cynnig cymysgedd o ddefnydd ysbrydol a gwybodaeth ymarferol am ein bywyd ar y cyd. Mynnwch gopi heddiw, neu ddilynwch y cod QR i ddarllen arlein.

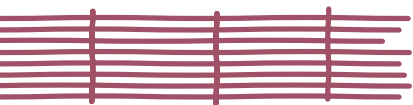
Buchedd Bangor

O'r Ddarllenfa From the Lectern

Trefn y gwasanaeth

Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch

Cynnull

Emyn

Wele'n sefyll rhwng y myrtwydd
wrthrych teilwng o'm holl fryd,
er mai o ran yr wy'n adnabod
ei fod uwchlaw gwrthrychau'r byd:
henffych fore, henffych fore
y caf ei weled fel y mae,
y caf ei weled fel y mae.

Rhosyn Saron yw ei enw,
gwyn a gwridog, teg o bryd;
ar ddeng mil y mae'n rhagori
o wrthrychau penna'r byd:
ffrind pechadur, ffrind pechadur,
dyma'r Llywydd ar y môr,
dyma'r Llywydd ar y môr.

Beth sydd imi mwy a wnelwyf
ag eilunod gwael y llawr?
Tystio 'rwyf nad yw eu cwmni
i'w gystadlu â'm Iesu mawr:
O am aros, O am aros
yn ei gariad ddyddiau f'oes,
yn ei gariad ddyddiau f'oes.

Geiriau
Ann Griffiths (1776-1805)
Cerddoriaeth | "Cwm Rhondda"
John Hughes (1873-1932)

Parhawn ar ein traed tan ddiwedd y Weddi Gasgl

Cyfarchiad

✠ Yn enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.
Amen.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

"Y mae'r glaswellt yn crino, a'r blodeuyn yn gwywo; ond y mae gair ein Duw ni yn sefyll hyd byth."

Cyffes

Gan gynnull i ddathlu'r Cymun Bendigaid er gogoniant i Dduw,
ymbaratown gan gyffesu ein pechodau,

ger bron disgleirdeb Duw
sy'n llewyrch yn ein tywyllwch,
sy'n hidlo lludw'n dyheu,
sy'n ailgynnau ynom gyfiawnder a chariad.

Cyd-weddiwn.

**Dad nefol,
yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.
Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.
Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio
ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni.
Amen.**

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthyh,
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.

Amen.

Parhawn ar ein traed

Kyrie eleison

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Cyfieithiad

Arglwydd trugarha. Crist trugarha. Arglwydd trugarha.

Cerddoriaeth

Cymun y Cymry ii, John Harper

Parhawn ar ein traed

Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

O Dduw, yr ymddangosodd dy fendigedig Fab fel y datodai weithredoedd y diafol, a'n gwneud ni'n blant i Dduw ac yn etifeddion bywyd tragwyddol: caniatâ i ni, a'r gobaith hwn gennym, ein puro ein hunain, megis y mae yntau'n bur; fel, pan ddaw drachefn mewn nerth a mawr ogoniant, y gwneir ni'n gyffelyb iddo ef yn ei ogoneddus deyrnas dragwyddol; trwy'r un Iesu Grist ein Gwardedwr.

Amen.

Eisteddwn

Gair

Salmyddiaeth

☩ Llewyrched arnom wawr dy hedd; dy siriol wedd a'n gweryd.

**℞ Llewyrched arnom wawr dy hedd;
dy siriol wedd a'n gweryd.**

Gwranddo, O fugail Israel, sy'n arwain Joseff fel diadell.

Ti sydd wedi dy orseddu ar y cerwbiaid, disgleiria i Effraim, Benjamin a Manasse. Gwna i'th nerth gyffroi, a thyrd i'n gwaredu.

Adfer ni, O Dduw; bydded llewyrch dy wyneb arnom, a gwareder ni.

**℞ Llewyrched arnom wawr dy hedd;
dy siriol wedd a'n gweryd.**

O Dduw'r Lluoedd, am ba hyd y byddi'n ddig wrth weddïau dy bobl?

Yr wyt wedi eu bwydo â bara dagrau, a'u diodi â mesur llawn o ddagrau.

**℞ Llewyrched arnom wawr dy hedd;
dy siriol wedd a'n gweryd.**

Gwnaethost ni'n ddirmyg i'n cymdogion, ac y mae ein gelynion yn ein gwawdio.

O Dduw'r Lluoedd, adfer ni; bydded llewyrch dy wyneb arnom, a gwareder ni.

**℞ Llewyrched arnom wawr dy hedd;
dy siriol wedd a'n gweryd.**

Salm 80:1-7

Cerddoriaeth

Simon Ogdon; tón IV, pedwerydd terfyniad

Darlleniad

Darlleniad o'r Lyfr y Proffwyd Eseia.

Dyma'r hyn a ddywed y Sanctaidd Un: Cysurwch, cysurwch fy mhobl. Siaradwch yn dyner wrth Gaersalem, a dywedwch wrthi ei bod wedi cwblhau ei thymor gwasanaeth a bod ei chosb wedi ei thalu, ei bod wedi derbyn yn ddwbl oddi ar law Duw am ei holl bechodau. Llais un yn galw, "Paratowch yn yr anialwch ffordd y Sanctaidd Un, unionwch yn y diffeithwch briffordd i'n Duw ni. Caiff pob pant ei godi, pob mynydd a bryn ei ostwng; gwneir y tir ysgythrog yn llyfn, a'r tir anwastad yn wastadedd. Datguddir gogoniant yr Bywiol Un yng ngwydd pawb. Genau'r Bythol Un a lefarodd." Llais un yn dweud, "Galw"; a daw'r ateb, "Beth a alwaf? Y mae pob un meidrol fel glaswellt, a'i holl nerth fel blodeuyn y maes. Y mae'r glaswellt yn crino, a'r blodeuyn yn gwywo pan chwyth anadl Duw arno. Yn wir, glaswellt yw'r bobl. Y mae'r glaswellt yn crino, a'r blodeuyn yn gwywo; ond y mae gair ein Duw ni yn sefyll hyd byth." Dring i fynydd uchel; ti, Seion, sy'n cyhoeddi newyddion da, cod dy lais yn gryf; ti, Gaersalem, sy'n cyhoeddi newyddion da, gwaedda, paid ag ofni. Dywed wrth ddinasoedd Jwda, "Dyma eich Duw chwi."

Clywch air bywyd i'n byd.

Diolch a fo i Dduw.

Eseia 40:1-9

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu Llyfr yr Efengylau yng Nghorff yr Eglwys

Efengyl

Y Haleliwia. **R** Haleliwia. **Y** Y mae yn sefyll yn eich plith un nad ydych chi'n ei adnabod, yr un sy'n dod ar f'ôl i. **R** Haleliwia.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl **✠** Sant Ioan.

Gogoniant i ti, O Grist.

Bryd hynny: Tystiolaethodd Ioan, pan anfonodd yr Iwdeaid o Gaersalem offeiriaid a Lefiaid ato i ofyn iddo, “Pwy wyt ti?” Addefodd ac ni wadodd, a dyma a addefodd: “Nid myfi yw’r Meseia.” Yna gofynasant iddo: “Beth, ynteu? Ai ti yw Elias?” “Nage,” meddai. “Ai ti yw’r Proffwyd?” “Nage,” atebodd eto. Ar hynny dywedasant wrtho, “Pwy wyt ti? Rhaid i ni roi ateb i’r rhai a’n hanfonodd ni. Beth sydd gennyf i’w ddweud amdanat dy hun?” “Myfi,” meddai, “yw ‘Llais un yn galw yn yr anialwch: “Unionwch ffordd y Sanctaidd Un” — fel y dywedodd y proffwyd Eseia.” Yr oeddent wedi eu hanfon gan y Phariseaid, a holasant ef a gofyn iddo, “Pam, ynteu, yr wyt yn bedyddio, os nad wyt ti na’r Meseia nac Elias na’r Proffwyd?” Atebodd Ioan hwy: “Yr wyf fi’n bedyddio â dŵr, ond y mae yn sefyll yn eich plith un nad ydych chi’n ei adnabod, yr un sy’n dod ar f’ôl i, nad wyf fi’n deilwng i ddatod carrai ei sandal.” Digwyddodd hyn ym Methania, y tu hwnt i’r lорddonen, lle’r oedd Ioan yn bedyddio.

Dyma Efengyl ein Gwardwr.

Moliant i ti, O Grist.

Ioan 1:19-28

Eisteddwn ar gychwyn y bregeth

Pregeth yn y gyfres

“A daeth y Gair yn gnawd a phreswyllo yn ein plith”

“Y mae gair ein Duw yn sefyll hyd byth” | Ysgrifau’r Apocalyps

Yn ystod yr Adfent rydym yn paratoui’r ffordd ar gyfer y Gair. Dros y Dolih, dathlwn y Gair a wnaethpwyd yn gnawd, yn preswyllo gyda ni. Nid yw’r paratoad a’r dathlu hwn ar gyfer rhyw ddigwyddiad hanesyddol, oherwydd mae Crist, y Gair, wedi’i eni ynom ni heddiw a phob dydd. Ein tasg feunyddiol yw paratoui a dathlu – gwir “adnabod” Duw yn ein plith. Mae gair Duw yn y Beibl, i ni, yn ffordd hollbwysig o adnabod gwir Air Duw yn ein plith. Mae ein hastudiaeth o’r Beibl yn baratoad ar gyfer adnabod Duw; ein myfyrdod llawen ar eiriau’r Beibl yn ddatliad o Dduw yn preswyllo yn ein meddyliau a’n calonau. Mae’r Beibl yn gasgliad cyfoethog o ysgrifau, a bydd ein pregethau yn y gyfres hon yn archwilio’r ystod o weithiau ac ymadroddion a ganfyddwn wrth ddarllen a chlywed ac adnabod gair Duw yn y Beibl.

Yr Is-Ddeon

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,
sy'n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Duw,
✠ Dad, Mab ac Ysbryd Glân.
Amen.**

Ymbiliau

Gyda'n holl galon a'n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Defnyddiwn yr ymatebion

Y O Dduw, yn dy drugaredd,

R **Gwrando ein gweddi.**

Y Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.

R **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**

Y ✠ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.

R **A chyfodi mewn gogoniant.**

Y Dad trugarog,

R **Derbyn y gweddiau hyn**

er mwyn dy Fab, ein Gwaredwr Iesu Grist.

Amen.

Codwn ar ein traed, a gwneir Casgliad yn ystod yr emyn

Cymun

Emyn

“**W**ele fi yn dyfod,”
llefai'r Meichiau gwiw;
atsain creigiau Salem,

“Dyfod y mae Duw.”

Gedy anfeidrol fawredd

nef y nef yn awr;

ar awelon cariad

brysia i barthau'r llawr.

Pa ryw fwyn beroriaeth

draid yn awr drwy'r nen?

Pa ryw waredigaeth

heddiw ddaeth i ben?

Miloedd o angylion

yno'n seinio sydd,

“Ganwyd y Meseia,

heddiw daeth y dydd.”

Dyma'r Hollalluog

heddiw inni'n Frawd;

dyma holl drysorau

Duwdod yn y cnawd.

Moroedd rhad drugaredd lanwodd dros y llawr, perlau gwlad gogoniant heddiw ddaeth i lawr.

Geiriau

Ieuan Gwyllt (John Roberts; 1822-1877)

Cerddoriaeth | "Evelyns"

William Henry Monk (1823-1889)

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

Offrwm

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneiddio.

Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.

Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Dyrchefwch eich calonnau.

Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

A ddaeth i'n plith yng nghyflawniad yr amser gan agor inni ffordd iachawdwriaeth. Gwyliwn yn awr am y dydd pan ddaw drachefn i farnu'r byd, gan ddatguddio goleuni ei bresenoldeb, fel y gwelwn ei allu a'i ogoniant.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanctaidd, Sanctaidd, Sanctaidd Arglwydd, Duw gallu a nerth, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Hosanna yn y goruchaf.

✠ Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd. Hosanna yn y goruchaf.

Cerddoriaeth
Cymun y Cymry ii, John Harper

Parhawn ar ein traed

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câ'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwytwch; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Cyhoeddwn ddirgeledd y ffydd.

Bu farw Crist.
Atgyfododd Crist.
Daw Crist mewn gogoniant.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deuw'n â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewyddda ni a phawb y gweddiwn trostynt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Parhawn ar ein traed

Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus:

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. **Amen.**

Tangnefedd

Hyn yw trugaredd dy galon, O Grist – daw'r wawrddydd oddi uchod i'n plith i ddatguddio ein hundeb ynot ti; dy gorff torredig yn gyflawn pan ymddangosi.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

Torri

Iesu, Oen Duw: trugarha wrthym.
Iesu, sy'n dwyn ein pechodau: trugarha wrthym.
Iesu, iachawdwr y byd: dyro inni dy dangnefedd.

Cerddoriaeth
Cymun y Cymry ii, John Harper

Cymuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.
Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Deuwn i Gymuno, gan ddilyn cyfarwyddyd y Stiwardiaid, o'r Afrlladen Sagrafennol
ac, os y dymunwn, o'r Gwerthfawr Waed

Motét

Hon yw tystiolaeth Ioan, pan anfonodd yr Iddewon o
Jerwsalem offeiriaid a Lefiaid i ofyn iddo, Pwy wyt ti? Ac efe
a gyffesodd, ac ni wadodd; a chyffesodd, Nid myfi yw'r Crist.
A hwy a ofynasant iddo, Beth ynteu? Ai Eleias wyt ti? Yntau
a ddywedodd, Nage. Ai'r Proffwyd wyt ti? Ac efe a atebodd,
Nage. Yna y dywedasant wrtho, Pwy wyt ti? fel y rhoddom ateb
i'r rhai a'n danfonodd. Beth yr wyt ti yn ei ddywedyd amdanat
dy hun? Eb efe, Myfi yw llef un yn gweiddi yn y diffeithwch,
Unionwch ffordd yr Arglwydd.

Geiriau
Ioan 1:19-23
Cerddoriaeth
Orlando Gibbons (1583-1625)

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn

Wele wrth y drws yn curo,
lesu, tegwch nef a llawr;
clyw ei lais ac agor iddo,
paid ag oedi funud awr;
agor iddo, agor iddo,
mae ei ruddiau fel y wawr.

Parod yw i wneud ei gartref
yn y galon euog, ddu
a'i phrydferthu â grasusau,
gwerthfawr ddoniau'r nefoedd fry;
agor iddo, agor iddo,
anghymharol lesu cu.

O mor felys fydd cael gwledda
ar yr iachawdwriaeth rad,
wedi gadael byd o drallod,
draw yn nhawel dŷ ein Tad;
agor iddo, agor iddo,
cynnig mae y nef yn rhad.

Geiriau

Ieuan o Leyn (John Henry Hughes; 1814-1893)

Cerddoriaeth | "Goss"

John Goss (1800-1880)

Gweddi Ôl-Gymun

Gweddiwn.

Nefol Dad, sy'n llawenhau â'r coffâd blynyddol am enedigaeth dy unig Fab, Iesu Grist: caniatâ i ni, sy'n paratoi i'w dderbyn yn waredwr, edrych arno'n llawn hyder pan ddaw yn farnwr arnom; trwy'r un Iesu Grist ein Gwaredwr.

Amen.

Ymadael

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Lewyrched Crist, Haul cyfiawnder, arnoch a chwalu'r tywyllwch o'ch blaen; a bendith Duw hollalluog, y Tad, ✠ y Mab, a'r Ysbryd Glân a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.

Amen.

Awn ymaith mewn tangnefedd.

Yn Enw Crist. Amen.

Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

Offrymddarn ar yr organ

Rhagarweiniad yn C leiaf, BWV 546, Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Hysbys

Defodau'r Nadolig

Ysgrifenna'r Is-Ddeon:

Mae'r wythnos o'n blaenau'n amser prysur i ni yma yn y Gadeirlan ac ar draws dinas Bangor. O'n perfformiad o'r *Meseia* heno, trwy Naw Llith nos lau, i Wasanaeth y Preseb, Cymun Eglwys y Groes a'n Cymun Canol Nos cerddorfaol ar Noswyl Nadolig, i'n gwasanaethau bore Dolig, offrymir gwledd o addoliad, gweddi, cerddoriaeth a gwasanaeth i ogoniant Duw ym Mangor y dyddiau nesaf hyn. Aiff fy niolch ymlaen llaw i bawb o bob rhan o deulu'r Gadeirlan a fydd yn cyfrannu y tu hwnt i'r galw i sicrhau defodau teilwng. Fy ngobaith yw y byddwch yn gallu cyfranogi cymaint â phosibl o'r hyn a gynigir, ac y gallech ystyried gwahodd ffrindiau sydd angen llawenydd a hedd y baban Iesu yn eu bywydau y Nadolig hwn i ddod gyda chi. Fy ngweddi yw y bydd y dyddiau hyn yn amser bendigaid i bob un ohonom.

Cefnogi Banc Bwyd y Gadeirlan y Nadolig hwn

Mae'n hymdrech i gynnig cymorth ychwanegol i Fanc Bwyd y Gadeirlan y Nadolig hwn wedi bod ar ffurf rhoddion ar gyfer eitemau arbennig i oedolion sengl, y mae eu hanghenion yn hawdd eu hanwybyddu. Roeddem yn ddiolchgar am roddion o hetiau, sgarffiau, menig, sanau a thaclau ymolchi. Cafodd 75 o anrhegion eu lapio brynhawn Sul diwethaf, gan

gynnwys rhai anrhegion ychwanegol i blant. Diolch arbennig i'n tîm papur lapio, a weithiodd yn galed drwy'r prynhawn. Croesewir rhoddion trwy law'r Stiwardiaid ar y Sul o hyd.

Alex Mills

Croesawn y cyfansoddwr, Alex Mills, i'n gwasanaethau'r Sul yma. Yn enedigol o Sir Benfro, mae Alex yn gyfansoddwr cerddoriaeth siambr, cerddorfaol a chorawl, yn ogystal â dwy opera ddiweddar, *Dear Marie Stopes* a *Leonardo*. Rydym wrth ein bodd bod Alex wedi derbyn comisiwn i gyfansoddi gosodiad Cymraeg o Saith Air y Groes ar gyfer Côr y Gadeirlan, i'w berfformio yma ar Ddydd Gwener y Groglith 2023.

Carolau ar Wib

Da oedd gweld y Gadeirlan mor llawn ar gyfer Carolau ar Wib, ein cyngerdd gaeaf teuluol, nos Lun diwethaf. Mae gwaith caled eto i'w wneud i adeiladu ar egin gysylltiadau â rhagor o ysgolion a theluoedd; ond da oedd gweld brwdfrydedd eleni eisioes yn dwyn ffrwyth. Diolch i bawb o bob rhan o deulu'r Gadeirlan am y gwaith i gefnogi'r digwyddiad gwych hwn.

Pier Garth Bangor

Mae'n diolch yn fawr i Gôr y Gadeirlan am ymdopi â'r tywydd garw i chwarae rhan mor flaenllaw yn Ngyngerdd Nadolig Ffrindiau Pier Garth Bangor bnawn Sul diwethaf.

Buchedd Bangor

Mae rhifyn newydd o **Fuchedd Bangor** yn amlinellu ein defodau tan Ddygwyl Fair y Canhwylau, gan gynnwys ein defodau arbennig ar gyfer y tymhorau mawrion hyn, a'r newidiadau i'n trefn arferol o wasanaethau yn yr wythnosau wedi'r Dolig.

Yr wythnos

Heno | Tonight

6.00pm Meseia | Messiah

Dydd Llun | Monday

12.30pm Cymun | Eucharist

Dydd Mawrth | Tuesday

9.00am Camau Bach

12.30pm Cymun | Eucharist

Dydd Mercher | Dygwyl yr Apostol Tomas | Wednesday | Saint Thomas's Day

12.30pm Cymun | Eucharist

Dydd Iau | Thursday

12.30pm Cymun | Eucharist

6.00pm Naw Llith a Charol y Nadolig
| Nine Lessons & Carols of Christmas

Dydd Gwener | Friday

12.30pm Cymun | Eucharist

Dydd Sadwrn | Noswyl y Nadolig | Saturday | Christmas Eve

4.00pm Gwasanaeth y Preseb |
Christmas Crib Service

6.00pm | Eglwys y Groes Cymun |
Eucharist

10.30pm Carolau | Carols

11.00pm Cymun Canol Nos y Nadolig
| The Midnight Eucharist of Christmas

Messe de Minuit, Charpentier; Hodie
Christus natus est, Sweelinck; Dieu
parmi nous, Messiaen

25 Rhagfyr | Dydd Nadolig 25 December | Christmas Day

8.15am Holy Eucharist

9.15am Cymun Bendigaid ar Gân

Offeren Fer y Capel Brenhinol, Caesar;
Ar fore dydd Nadolig, traddodiadol; In
dulci júbilo, BWV 729, Bach

11.00am Choral Holy Eucharist

Missa brevis, Dove; God is with us,
Tavener; Toccata, Dubois

Ein gweddi

Ein cymuned Banc Bwyd y Gadeirlan

Ein hesgobaeth Ardal Weinidogaeth
Bro Cyfeiliog a Mawddwy

I'w Bedyddio Harriet Elizabeth

Yn glâf Joy Levine, offeiriad; David
Beale; Caitriona Carroll; Param
Cumaraswamy; Sue Edwards; Gerry
Watchorne; Helene van der Meyren;
Clare Jones; Nadejda Mas

A fu farw'n ddiweddar Ann Loades;
John Raymond Brunger

Gŵyl goffa Mike Yates (21); Gwyneth
Mary Williams (24)

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff cynifer o'n gwasanaethau'n eu ffrydio ar Facebook, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn gyfystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw ffilmio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlledu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar gyfer y Cymun Bendigaid 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004 Mae'r llithoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Mae ein cloriau yn ystod yr Adfent yn cynnwys brasluniau animeiddio o gyfres S4C ar straeon yr Hen Destament, o gasgliadau Amgueddfa Genedlaethol Cymru.

Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol

Deiniol Sant ym Mangor

The Cathedral & Metropolitan Church of Saint Deiniol in Bangor

Esgob ac Archesgob Cymru

Y Parchediac Andrew T. G. John

Bishop & Archbishop of Wales

The Most Rev Andrew T. G. John

Is-Ddeon | Sub-Dean

Canon Siôn B. E. Rhys Evans

sionrhys-evans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fywyd Cynulleidfaol

Canon for Congregational Life

Canon Tracy Jones

tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd | Director of Music

Joe Cooper

joecooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd | Organist

Martin Brown

martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinidog Teulu | Family Minister

Naomi Wood

naomiwood@eglwysyngnghymru.org.uk

Clerc y Cabidwl | Chapter Clerk

Robert Jones

robertjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cwstos | Custos

Simon Taylor

simontaylor@eglwysyngnghymru.org.uk

Trysorydd | Treasurer

Kelly Edwards

kellyedwards@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinyddwr Liturgi | Liturgy Administrator

Sam Jones

samjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Rheolwr Prosiect Cadwraeth a Datblygu

Conservation & Development Project Manager

Simon Ogdon

simonogdon@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Secundus

Canon David Thomas Morris

davidmorris@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritus | Canon Emeritus

Canon Angela Williams

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan

Members of the Cathedral's College of Priests

Y Parchg Ddr | The Revd Dr John Prysor-Jones,

y Tra Pharchg Athro | the Very Revd Prof.

Gordon McPhate, y Parchg | the Revd Peter

Kaye

Darllenydd | Reader

Elma Taylor

Pensaer y Gadeirlan | Cathedral Architect

Simon Malam

Rhif elusen | Charity number 1158340

Cefnogaeth

Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

1 I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

2 Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswilt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio cerdyn neu ffôn.

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

